

GLAS IZSELJENCEV

LIST IZSELJENCEV
IZ JUGOSLAVIJE V FRANCJI
IN BELGIJI

Naslov za pisma in denarne posiljke:
M. Frambourg
Maison des Syndicats
33, rue Grange aux Belles, Paris 10

Leto III.

2. OKTOBRA 1938

Cena: 1 belg..., 0.75 fr. franka

Stev. 19.

Chamberlainovo potovanje

Ze nekaj tednov živi vsa Evropa v tesnobnem in grozničnem pričakovanju. Pošast « velike vojne » v katero hočejo fašistične dežele pognati svet, lebdi nad narodi. Glavni podžigalec vojne fašistična Nemčija oborožena do zob, besno maha s plamenom, ki lahko zapali ves svet.

Veliko odgovornost zato, da je Evropa prišla na predvečer vojne, nosi Chamberlainova vlada, ki predstavlja reakcionarni del angleške konzervativne stranke. (veleposestnike velike fabrikante in banirje). S svojo politiko popuščanja proti fašističnim državam je ojunačila Hitlerja in Mussolinija, katera sta se proti malim državam začela ponášati kot prava cestna razbojnika. Ze več kot dve leti se koplje Spanija v krvi samo zato, ker Chamberlain proti volji večine angleškega ljudstva preperečuje zakoniti španski vladi da si nabavi orožje in da izžene iz svoje dežele italjansko in nemško vojsko ter peščico domačih izdajalcev. Zaradi iste politike je Hitler pogoltnil Avstrijo, ne da bi... Anglija in Francija s prstom mignili, da bi zaščitili slabšega pred brutalnim napadom močnejšega.

To, kar so vsi dalekovidnejši ljudje predvidevali, da bo prišlo za « anšlusom », je prišlo. Hitler se je okrenil proti Čehoslovaški hoče jo uničiti kot samostojno državo. On je pri tem računal na posredno pomoč Chamberlaina. Mirne duše lahko rečemo, da se Hitler v svojih računih ni uračunal — Chamberlain je s tem, ko je poslal lorda Runcimara na Češko, poskušal, da zlomi češko vlado na kapitulacijo pred Hitlerjem. Zaradi tega je Hitler postajal vedno bolj brezobziren, dokler ni na koncu zapretil, da bo z vojsko vdrl v Čehoslovaško. Tedaj pa je Chamberlain odletel k Hitlerju v Berchtesgaden in ga zaklinjal in prosil, naj se ne vojskuje, kar je poslednjega še bolj ohrabilo v njegovih osvojevalnih težnjah. Vkljub nezadovoljstvu širokih ljudskih slojev v Angliji in Franciji je Chamberlainu uspelo zlomiti tudi Daladiera, da je sprejel takozvani angleško-francoski načrt. Ta načrt so skupno navrgli češki vladi. Ta načrt je resnična kapitulacija pred Hitlerjevskimi grožnjami in zahtevami, zastoj so dalekovidnejši angleški in francoski politiki govorili, da Hitlerjev cilj ni « osvobojenje » sudetskih Nemcev, temveč razbitje in uničenje Čehoslovaške in gospodstvo v srednji Evropi. Če bi si Hitler osvojil take pozicije, bi šele postal brezobziren in njegovih zahtev ne bi bilo konec. Chamberlain je svoje postopanje opravičeval s skrbjo za obdržanje mira, čeprav je bilo vsem pametnim ljudem jasno, da se mir ne more ohraniti popuščanjem Hitlerju. Ohraniti se more mir samo, če se Hitlerju jasno pove, da bo naletel na odločen odpor vseh demokratičnih držav Evrope. Pred to silo se bo on moral ustavit in brzdati svoje osvajaalne težnje.

Na drugem sestanku v Godesbergu je Hitler snel krinko, tako da se je sam Chamberlain pretrašil. Izkazalo se je, da Hitler teži za hegemonijo v Evropi in da z žvenkljanjem sablje želi podvreči pod svoj vpliv celo Podonavje. Odkrito je rekel Chamberlain, da se ne gre več za izvršitev angleško francoskega načrta, temveč za razdelitev Čehoslovaške drža-

ve in potem bi prišlo na vrsto še drugo. Istočasno sta Poljska in Madžarska, nagovorjeni po Hitlerju postavili svoje zahteve za razdelitev Čehoslovaške.

Vse svetovno javno mnenje-posebno angleško in francosko — se je razburilo. Chamberlain je moral prestati. Na drugi strani pa je Sovjetska Zveza odpovedala Poljski svoj dogovor in si za slučaj če bi Poljska napadla Čehoslovaško, pridržala proste roke za svobodo akcije. Chamberlain se je kolebajoč, le odločil, da se upre s Francijo odbil Hitlerjevo zahtevo, čeprav je pristal da bo izročil češki vladi godesberski memorandum, kar je v resnici Hitlerjev ultimatum. Češka vlada je ta memorandum odbila, na kar je Hitler zagrozil, da bo čakal do 1. oktobra in nato vdrl z vojsko na Čehoslovaško.

Med tem se je spremenila češka vlada in ves narod se je kot en mož dvignil v obrambo svobode in neodvisnosti svoje dežele. Nova Češka vlada je objavila splošno mobilizacijo. Pa tudi druge države so začutile nevarnost, ki jim preti od fašizma in začele so podvzemati varnostne ukrepe za svojo obrambo. Francija je mobilizirala nekoliko letnikov rezervistov. Anglija je mobilizirala svojo evropsko mornarico kakor tudi letalstvo. Njihovim primerom so sledile Belgija, Holandska, Svica. Sovjetska Zveza je preko svojega zastopnika Litvinova vsemu svetu jasno izjavila, da bo izpolnila svoje obveze naproti Čehoslovaški in ji prišla na pomoč kakor Francija in je v to svrhu predložila, da naj se sestanejo vojni strokovnjaki dotičnih držav. Jugoslavija in Romunija sta odgovorili Madžarski, da bodo v slučaju napada priskočili Češki na pomoč. Predsednik Združenih držav Amerike Roosevelt je poslal telegram vsem državnim šefom, pozivajoč jih, da naj napravijo vse, da se reši mir in predlagal mednarodno konferenco prizadetih držav za obrambo mira. V svojem drugem telegramu je opozoril Hitlerja na veliko odgovornost, katero nosi pred zgodovino, za napad na Čehoslovaško. Tako se je proti Hitlerju ustvarila fronta za obrambo miru in on je moral popustiti in odložiti splošno mobilizacijo, katero je nameraval proglasiti 28 septembra. Sedaj je določil nov sestanek skupaj s Chamberlainom Daladierjem in Mussolinijem, s čemur poskuša z novimi zahtevami, odlagajoč morda samo začasno vojno, dobiti nekaj in prisiliti Chamberlaina in Daladiera na nove kapitulacije ne vodeč račun o mišljenju in željah Čehoslovaške.

Vprašanje: mir ali vojna je odvisna od tega, kako se bosta na tem sestanku držala Chamberlain in Daladier in v koliko so demokratične dežele pripravljene da se uprejo osvojevalnim težnjam fašizma. V kolikor bosta Anglija in Francija odločno vstale za obrambo Čehoslovaške, bo Hitler moral popustiti. Če pa se bosta kolebala ali delali nova odstopanja bo vojni spopad začasno sicer odpadel ali vojna nevarnost s tem ne bo odstranjena.

Mir je še mogoče rešiti in treba ga je rešiti. Ali ne bo ga mogoče rešiti s prosjačenjem in popuščanjem Hitlerju, temveč z moškim in odločnim stališčem. Naše ljudstvo pravi: Volka ne odženes od hleva z molitvijo, temveč s kolom.

večjih mestih zbirajo množice in manifestirajo za Čehoslovaško, proti Hitlerjevskemu nasilju.

Veliki čehoslovaški komponist Vitoslav Novak je demisioniral na položaju člana « L'Institut de France et de l'Académie romaine Sainte Cécile ».

Govor dr. Beneša

Predsednik Beneš je dne 22. sept. imel po radiu sledeč govor: V tem zgodovinskem trenutku nočemo dopustiti, da nas obvladajo strasti. Mi smo uravnali svoje delovanje v danem položaju. Jaz sedaj gledam na razvoj dogodkov brez strahu, ker imam za vse slučaje svoj načrt in se ne dam potisniti s pota.

« Mi hočemo z vsemi sporazum. Mi želimo popolno premirje z vsemi našimi sosedi s Francijo in Anglijo ».

« Vsem je poznana hladnokrvnost in umerjenost našega naroda. On ve, da se je treba boriti. Zgodovina bo dokazala da smo pošteno delali ».

Ponavljam: Jaz imam svoj načrt. Naša

linija je čvrsta. Vaš razumljivi srd bo sam po sebi služil državi. Neprijatelji računajo na razna nesoglasja med nami. Ne bomo brez potrebe uporabljali naših sil, ker jih bomo rabili. Ponavljam: mi jih bomo rabili. Združeni bomo dostojno izšli iz evropske krize.

Ravnokar je sestavljena vlada s splošnim udejstvom. Ostanite na svojih mestih. Varujte se lažljivih vesti. Varujte se provokaterjev.

Ob zaključku ponavljam: nič se ne bojte! Končujem z besedami naše slavne kneginje Libuše: « Moj dragi češki narod ne bo propadel, ne on ne bo propadel, on bo vse nesreče prenesel ».

Hitlerjev škorenj v bratski CSR

Tik pred zaključkom redakcije je prispele vest, da je bil v Monakovem sklenjen sporazum. Kljub dejstvu, da je prišlo do odločitve pred 1. oktobrom izdajamo list tak kakor je bil napisan še pred dogovorom « štirih ». Vse osnovne misli so še vedno aktualne...

Mir! Velika in krasna beseda, vredna veselja in resnične življenjske radosti. Nikogar ni med poštenimi ljudmi, ki bi si želel vojne. Boj za mir je najplemenitejši boj...

Toda moremo li biti veseli monakovskega sporazuma? Nikdar u Zaest, da kaka Hitlerjev škorenj v bratsko Čehoslovaško, in da bo nikdar siti nemški fašizem v kratkem z mnogo boljšim položajem za sebe znova grozil z vojno morijo je strašnejša od negotovosti pred nekoliko dnevi...

Da, mir je bilo treba resiti, in bilo ga je mogoče rešiti! Bilo ga je mogoče rešiti tako, da bi bila CSR ohranila svoje utrdbe in sposobnost da se brani pred krvoločnim pangermskim fašizmom. Odločnost je bila potrebna! Namestu odločnosti — pot Berchtesgaden od preko Godesberga do monakovskega « dogovora štirih... »

Monakovski « sporazum štirih » ni mednarodna konferenca, ki jo je predložil miroljubni ameriški predsednik Roosevelt, in ki jo je pozdravila Sovjetska Zveza. Mednarodna konferenca bi bila zava-

rovala CSR in Francijo, monakovski pakt pa pomeni popolno Hitlerjevo zmago. Hitlerjeva moč je napihnjeni meh, pred to zlagano kričavo silo so se poklonili kapitulanti.

Kje so lahkoverneži, ki verjamejo svečanim zatrdilom zlaganega preroka svečanim zagotovitvam « vodje », ki mu je dana beseda — navadna cunjica papirja?! Hitler je okrnil CSR, da bi lažje udaril na osamljeno Francijo!

Dvanajsta ura je torej, da množice branijo mir. **Miru ni mogoče kupovati « za vsako ceno ».** Mir je treba braniti z največjo odločnostjo! Mir je treba organizirati potom enotnosti tistih, ki se hočejo za mir boriti.

Izseljenci, med katerimi smo bili mnogi pripravljene sebe vsega staviti na razpoloženje CSR, in Franciji, če bi Hitler kljub vsem mirovnim naporom udaril, se bomo skupno s francoskim ljudstvom za mir dalje bojevali. Zavedamo se, da mir najboljšje brani tisti, ki vojne podžigalce z odločnostjo prisili na mir.

Zivel mir! Toda ne mir kakor je sklenjen v Monakovem, ki bratski Čehoslovaški jemlje pogoje, uspešne obrambe pred fašističnim nasiljem!

Ne mir ki neodvisnost malih narodov se bolj ogroža, ki celo veliko državo kot je Francija spravlja v največjo nevarnost!

Temveč: mir, ki bo prisilil fašiste in njihovih zaveznike na kapitulacijo!

SE ENA IZDAJA

Ni dovolj da je Hitler ob popustljivosti demokratičnih držav odtrgal od bratske Čehoslovaške velik kos ozemlja. Kot gladni volkovi so se sedaj zakadili v Čehoslovaško še madžarski grofite in poljska « žlahta ». Ko pišemo te vrste poljska vojska že marsira na Čehoslovaško, kjer bo zasedla kraje kjer prebiva vsega skupaj okrog 60.000 Poljakov.

Poljska ima v Nemčiji poldrug milijon Poljakov, katere nemški fašizem brutalno zatira. Toda sedanja poljska vlada teh svojih rojakov ne vidi. Pač pa z vojaško silo jemlje Čehoslovaški del njenega ozemlja na katerem je poljska narodna manjšina uživala s strani čehoslovaške

države vse pravice narodnih manjšin. Sedanja protiljudska poljska vlada s tem pomaga nemškemu fašizmu zasušnjevati druge narode in obenem koplje grob svojemu lastnemu narodu. Saj Hitlerjev osvojevalni načrt predvideva tudi razdelitev Poljske!

Kar tako naprej gospoda! Mi pa vemo da bo vaše izdajalsko početje nekoč obrodilo zgodovina, kakor ga danes obsoja vse kar misli in čuti pošteno. Vas same pa bo strla kot oreh silna moč ljudskih množic, ki bo prej ali slej obračunala z vami in z vašim pokroviteljem — nemškim fašizmom!

CHURCHILOV GOVOR

Churchil je z letalom priletel v Pariz, in ostal v Parizu nekaj ur, in se še isti dan vrnil nazaj v London. Novinarjem je dal sledečo izjavo:

« Jaz zahtevam takojšnje sklicanje parlamenta. Anglija mora razumeti globino tega prepada v katerega nas vodijo. »

« Razdelitev Čehoslovaške prisiljena s strani Anglije in Francije pomeni popolno kapitulacijo zapadnih demokracij pred fašizmom. Ali ta kapitulacija ne bo dala varnosti ne Franciji ne Angliji. Ona

(Nadalj. na 2. sérani.)

— Notranji Minister dé. Korošec je v Jugoslaviji prepovedal vsa zborovanja za nedoločeno dobo. Menda se boji, da ne bi demokratično razpoloženi narodi v Jugoslaviji, dali duška v javnih manifestacijah svoji jezi nad Hitlerjevim ogrožanjem Čehoslovaške.

— ... Kljub prepovedi pa se po vseh

MOZ — BESEDA

Hitlerjevski fašizem je podoben besnemu psu, ki grozi, da bo vsak čas ugriznil, ki pa stiska — sicer renčec in tulec — rep med noge, če mu zavilati palico pred gobcem.

Na žalost se vsi, ki so dolžni ustaviti Hitlerja, tega dejstva niso zavedali. Zato smo danes zaskrbljeni, kaj nam bodo prinesli prihodnji dnevi.

Na svetu pa je država, ki se nikoli ni pojedla dane besede in ki se je v današnji krizi stalno zavedala svojih dolžnosti za obrambo CSR in svetovnega miru. Ta vzgleden zaveznik je Sovjetska zveza.

Na poslednjem ženevskem zasedanju je ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov znova povdaril pripravljenost Sovjetske unije, da izpolni svoje obveznosti. Litvinov je izvajal:

« Odločeni smo izvršiti svoje dolžnosti, izvirajoče iz dogovora, in nuditi pomoč Čehoslovaški istočasno s Francijo in potom sredstev, s katerimi razpolagamo.

Naše vojaške oblasti so pripravljene, da se takoj udeležijo konference s francoskimi in čehoslovškimi vojaškimi predstavniki v svrhu dogovora o ukrepih, ki jih zahteva položaj ».

« Komaj pred tremi dnevi je Čehoslovaška vlada vprašala sovjetsko vlado, če je pripravljena — odgovarjajoče sovjetsko — češkemu paktu — takoj in učinkovito nuditi pomoč, ako stori Francija, zvesta svojim obveznostim, isto: Nato je Sovjetska vlada odgovorila absolutno jasno in pozitivno... »

Ko je pričela poljska vlada koncentrirati čete na čehoslovaški meji, je Sovjetska zveza opomnila Poljsko, da bo odgovarjajoče dogovoru brez predhodnega obvestila smatrala poljsko-sovjetski pakt o nenapadanju kot neveljaven, če Poljska udari na CSR.

Tako vzgledni zavezniki in mož-besede morajo biti vse demokratične države potem Hitler ne bo daleč prišel.

Zahteve "Jugorasa"

in njegovo potovanje v Italijo.

Nedavno je glavni odbor « Jugorasa » zahteval od svojega pokrovitelja Stojadinoviča, da začne ovirati « razdiralno in protinarodno delo nenaacionalnih strok. organizacij v Jugoslaviji ». Sledeč cilju, « da se popolnoma uresniči in izvede sodelovanje med delom in kapitalom » je « Jugorasa » zahteval, da se ustanovi enotna, za vse delavstvo obvezna nacionalna delavsko strokovno organizacijo, katera bi dala polno garancijo « da njeno delo ne bo naperjeno proti splošnim, nacionalnim in državnim interesom ». Odbor « Jugorasa » je obenem zahteval, da vlada v vse mestne občine kot mestne zastopnike imenuje predstavnike « Jugorasa ».

Kratkomalo « Jugorasa », ki v svojih vrstah nima niti 1 % delavstva, zahteva da bo on edini predstavnik delavskega razreda v Jugoslaviji, da se prepovejo vse razredne delavske strok. organizacije, in vse delavce prisilno v člani v « Jugorasa ». To se pravi osnovati fašistično organizacijo po zgledu Nemčije in Italije. Zato se ne bomo čudili, da je posebna delegacija « Jugorasa » takoj ko je njegov odbor sprejel te sklepe, odšla na obisk k svojim italjanskim fašističnim bratecem.

— Kerilis kritizira v « Epoque » ponašanje francoskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra in pravi, da se je na njihovem mestu našel človek ki bi bil Hitlerju takoj ko je začel z mobilizacijo dostojno odgovoril in s tem preprečil, da se Hitler ne bi tako daleč zaletel.

— Vseeno pa je francoski narod razumel nevarnost in bo znal izpolniti svoje dolžnosti.

(Nadalj. s 1. strani)

bo nasprotno imela za posledico oslABLJENJE naših držav in rastočo nevarnost ».

« Nevtralnost Čehoslovaške pomeni z drugimi besedami, da bo na zapadni fronti 25 nemških divizij odveč. Nevarnost ne preti Čehoslovski, temveč miru svobodi in demokraciji celega sveta ».

« Misliti, da se s tem da se mala država vrže volkovom, da jo raztrgajo more rešiti samega sebe, pomeni varati samega sebe. Vojaška moč Nemčije bo hitrejša rasla kakor obrambna sposobnost Francije in Anglije ».

« Mir je mogoče zavarovati z združitvijo vseh držav, katerih pogledi in življenjski interesi so nasprotni fašističnemu gospodstvu. Pred mesec dni je bilo vse to mogoče. Pustili so, da je vse to šlo mimo nas. »

« Parlament je treba sklicati, brez najmanjše zakasnitve. Treba ga je informirati o pomenu žalostnih dogodkov, ki so potresli življenje in bodočnost Anglije. »

« Naši ministri so bili v položaju, da izbirajo: ali vojno ali sramoto. Oni so izbrali sramoto, zdaj bodo imeli povrh še vojno ».

Delegacija « Jugorasa » je obiskala Benetke, Milan in Turin. Po vseh mestih so se vrstili svečani sprejemi, godba, kosila in večerje, parade vse to združeno z govori na katerih so fašistični nergači ponavljali stare že stokrat rabljene fašistične fraze. Delegacija « Jugorasa » seveda tudi ni pozabila, da se pokloni, glavnemu tajniku fašističnih korporacij v Rimu.

Vse to pomeni da čakajo delavski razred v Jugoslaviji težki dnevi. Vlada se pripravlja, da razpusti svobodne delavske strok. organizacije in vse delavstvo stlačiti v prisilno organizacijo « Jugorasa ».

Mi smo uverjeni, da se bo delavski razred v Jugoslaviji z svojimi strokovnimi organizacijami tem fašističnim načrtom najodločneje, in z uspehom upr. Delavkega razreda v Jugoslaviji ni mogla streti nihi zloglasna « Obznana » niti zakon o zaščiti države in ne bodo ga strli novi ukrepi protiljudske Stojadinovič-Koroševce vlade.

Mi izseljenci iz Jugoslavije v Franciji in Belgiji priporočamo našim bratom v domovini: Zbijte še bolj krepko vaše vrste in branite vaše strokovne organizacije!

V tej borbi mi smo z besedo in dejanjem z dušo in srcem z Vami!

Kdo je pravi Bodoljub?

Pod tem naslovom prinasa pariški « Ce Soir » sledečo notico:

« Te dni vse časopise brez izjeme piše o prekrasnem vzgledu pariških stavbinkih delavcev, ki so te dni ko je bila nevarnost vojne blizu, na poziv svojega vodstva prenehali stavkati in se vrnili na delo, medtem ko se pogajanja za zvišanje njihovih plač nadaljujejo dalje ».

« Stavbinski delavci so to storili, da ne bi dali fašističnim obrekovalcem priložnost, da pred svetovno javnostjo pokažejo Francijo neenotno in razrvano od socialnih bojev ».

« Tudi tekstilno delavstvo v Nordu je znižalo svoje zahteve na minimum samo, da bi čimprej prišlo do poravnave meddnega spora med njim in tekstilnimi podjetniki ».

« Toda magnatom tekstilne industrije očividno ni zato, da čimprej pride do mirne poravnave meddnega spora med njimi in delavstvom. Kajti oni zavestno odbijajo tudi najskromnejše zahteve tekstilnega delavstva in hočejo primorati delavstvo, da v dosego svojih pravic ode manifestirati na ulico ».

« Kdo torej v Franciji izziva socialne nemire? »

Mi bi k tej notici pripomnili samo še to, da so navedbe zgoraj omenjenega časopisa samo še eden od neštevilnih dokazov več, da so zavedni delavci edino pravi in resnični rodoljubi na katere se država v vsakem momentu lahko zanese, medtem ko je buržuazija vedno pripravljena, da izda narod in državo ako ji to narekujejo njeni sebični interesi.

Resen spomin in opomin

Letosnjega septembra je trideset let, kar so v Ljubljani prelele svojo kri žrtve pobesnele avstrijske soldateske, ki so jo poslali streljat v slovensko množico nemški zatiralci in potujčevalci.

Slovenska fanta Adamič in Lunder sta takrat padla in nista več vstala. Večje število Slovencev je bilo ranjenih.

Prelivanje krvi so izzvali in izvedli zakleti sovražniki našega naroda, — pangermanski mogočniki in tlačitelji. S pomočjo nemčurskih janičarjev so v Ptuj napadli 25 skupščino slovenske narodno-obrambne Ciril-Methodove družbe. Na njihov napad so slovenske množice v Ljubljani odgovorile z demonstracijami za slovenske narodne pravice. Zato so tuji osvovjevalci pogнали v njih krogelje.

Tridesetletnica 13 septembra je za ves slovenski narod težak in resen spomin in opomin. Pangermanizem je bil pred tridesetimi leti brutalen. Danes, ko se je povampiril v nemškem fašizmu, divjaškem sovražniku kulture, miru, in demokracije je neskončno brutalnejši. Pangermanizem je bil pred tridesetimi leti zver, današnji hitlerjevski pangermanizem pa je stekla in pobesnela zverina.

Ko se slovenski narod spominja svojih

žrtve, ki jih je pred tridesetimi leti pokosil pangermanski svinec, grozijo bratski Čehoslovaški nemški fašistični topovi, bombniki in tanki. Ne vemo še kaj bo prinesla najbližja bodočnost, mir ali vojno. Vemo, da je še mogoče ustaviti Hitlerja če bodo zapadne demokracije pokazale dovolj odločnosti in enotnosti. Zavedamo pa se tudi, da po vsej omahljivosti lahko pričakujemo usodne dogodke.

Naj prinesejo prihodnji dnevi mir ali vojno, Slovenci smo z bratsko Čehoslovaško najtesnejše združeni. Združeni v obrambi mira, združeni v obrambi njene svobode in neodvisnosti. Združeni zato, ker vračamo zvestobo za zvestobo. Združeni zato, ker branimo sebe, ko branimo čehoslovaško republiko. Če bi Čehoslovaška propadla, bi se septembrski dogodki tudi pri nas kmalu ponavljali — v mnogo strašnejši obliki in obsegu.

Slovenski izseljenci se danes oddolžimo svetlemu spominu Adamiča in Lunderja s svečanim zagotovitvijo bratski Čehoslovaški, Franciji in njenim zavezništvom:

Skupno z vami branimo mir, na vaši strani se homo borili, če ne bo mogoče rešiti miru, s puško v roki!

Pripravljeni — kadar je treba!

Dejstvo je, da se je naša emigracija tako ekonomska kakor politična v teh dneh ko smo bili že čisto blizu vojni prav dobro zadržala. Ko je bila napetost na visku in je bilo pričakovati, da vojna lahko vsak hip izbruhne se je — ne izgubljajoč čas — takoj sestavila v Parizu delegacija v kateri so bili poleg zastopnika « Glasa » še zastopnik nasih Patronatov v Franciji, kakor tudi delegacija naših borcev-invalidov iz Španije in še nekaj znanih kulturnih delavcev, ki so odšli v predsedstvo vlade in tam oddali niže navedeno predstavko. Delegacija je bila v predsedstvu vlade zelo pristržno sprejeta od enega službujočih uradnikov, ki se je za niže objavljeno predstavko toplo zahvalil z pripombo, da bo takoj predložena ministrskemu predsedniku Daladieru.

Podobne predstavke je poslalo tudi « Društvo Izseljencev » dalje naša « Podpora Jednota in Federacija Jug. sind. sekcij v Pas de Calais.

Predsedniku ministrskega sveta

Gospodu Edvardu Daladieru

Pariz.

Gospod predsednik,

V imenu številne ekonomske emigracije iz Jugoslavije, kateri je Francija dala kruh in zaslužek, v imenu njenega glasila « Glasa Izseljencev » v imenu Patronatskih odborov za pomoč političnim jetnikom v Jugoslaviji, v imenu intelektualcev, ki predstavljajo razne demokratske struje v Jugoslaviji, v imenu političnih emigrantov katerim je Francija dala pribežališče, in v imenu dobrovoljcev špan-

ske republikanske armade izjavljamo:

da smo v teh usodnih dne, ko Hitler grozi svetu z vojno in ogroža demokratično Francijo in njene zaveznike popolnoma solidarni z velikim francoskim narodom za obrambo mira in demokracije.

v tem času mi smatramo, da je Francija naša druga domovina in pripravljeni smo, da se z vsemi silami in z vsemi sredstvi borimo za Francijo in njene demokratične ustanove.

Prosimo francosko vlado, da nam v slučaju potrebe omogoči, da branimo Francijo, mir in demokracijo z osebnim udejstvovanjem in organiziranjem dobrovoljskih oddelkov.

Mi smo uverjeni, da s tem branimo tudi ogroženo svobodo in neodvisnost naše domovine Jugoslavije.

Slede podpisi.

Ministarstvu Narodne obrambe.

Paris.

« Društvo Izseljencev » v Franciji smatra za svojo dolžnost, da v tem težkem trenutku ko je v neposredni nevarnosti mir, naša bratska Čehoslovaška republika in obenem naša druga domovina Francija — izrazi voljo svojega članov, ki so zvesti sinovi svojega naroda in našo udanost Franciji, ki je za mir neodvisnost držav in demokracijo.

« Društvo Izseljencev » obljublja, da bo med našimi izseljenci storilo vse, da bodo izseljenci vsestransko pomagali braniti mir, in da bodo v slučaju potrebe — kakor naše legije v Franciji za časa svetovne vojne — ramo ob ramo branili Francijo mir in pravico.

Uprava « Društva Izselj. » —

Žalosten pojav

Francoski časopis so te dni prinesli vest, da je ena skupina poljskih delavcev, ki delajo v oklici Valenciennesa, odšla na ulico in manifestirala za Hitlerja in za svojega famoznega polkovnika Becka.

Ta žalostni pojav je rezultat nerazumevanja in popuščenja s strani francoskih oblasti napram Hitlerjevemu agentom iz poljskega poslanstva in poljskih konzulatov.

K sreči med izseljenci iz Jugoslavije ni takih žalostnih pojavov za kar se je treba vsekakor zahvaliti zavednosti naših izseljencev, njihovim izseljenkim organizacijam in seveda v prvi vrsti « Glasu Izseljencev ».

Da se je posrečilo raznim Krljevičem, Radoševičem in ostalim agentom gospoda Stojadinoviča, da dobijo zaupanje naših izseljencev, bi danes tudi mi imeli take slučaje med našimi izseljenci.

Zato dragi rojaki, naženite Stojadinovi-

čeve agente od sebe in ne dopuščajte njim, da se utihotapijo v naše vrste.

Ne pozabite, da so Slovenci, Hrvati in Srbi ter ostali narodi v Jugoslaviji prepričani poborniki svobode, demokracije in narodnik pravic, da so naši dedje in očetji dali ogromne žrtve v boju za svobodo in demokracijo.

Strnite svoje vrste in delajte skupaj z bratskim francoskim delavstvom da se ohrani svoboda in demokracija, da se obvaruje naša druga domovina narodna in svobodna francoska republika.

Boreč se proti Hitlerjevemu agentom vi branite obenem Francijo, a braniti Francijo pomeni obenem braniti svobodo in neodvisnost Jugoslavije.

— Načelnik francoske vojne misije v Pragi general Faucher se je zahvalil za službo v francoski armadi in stopil v češko infanterijo.

Podporna Jednota in izselj. organizacije

Ko dajemo obračun za 10 letno delovanje, je potrebno da tudi prikažemo odnose Podporne Jednote k drugim izseljenskim organizacijam, ki se nahajajo v Pas de Calaisu. Ze pri ustanovitvi, si je Jednota vzela za cilj: da čimprej združi izseljence v eno močno in složno organizacijo, ki bi branila in pomagala, pa tudi kulturno delovala med izseljenci, ne glede na versko ali politično pripadnost.

Kakšni so rezultati, te dobre namere? Akoravno se je Jednota zavzela za to vprašanje resno, cilj te namere ni bil dosežen. Izseljenci so še zmirom razkropljeni, in razdeljeni na grupe. Dosti je še rojakov, ki se ne brigajo za nobeno stvar, misleč, da so oskrbljeni če pripadajo kaki strokovni organizaciji. Ko mu pa nesreča prinese v hišico kakšen delovni ali drugi nesrečni slučaj, todaj pa na ves glas kriči, zakaj mi pa ne pomagajo, imajo društvo, in društvo mi pa noče pomagati, ko se na hajam v potrebi itd. Vidite, prišlo je do nesreče in sedaj pa zahteva da se mu pomaga. Vprašam Vas, ali ste poprej bili člani tistega društva, ki ima v svoji blagajni denar in sedaj Vas noče podpirati? Odgovor je jasen in kratak, **kdor se poprej ne preskrbi v stiski-trpi!** Res je, da mi si moramo iti na roke in enemu, kakor tudi drugemu pomagati če je v stiski. Solidarnost je lepa, ena najlepših strani delavskega gibanja. Ampak napačno bi bilo, če bi se podpiral tak izseljenec, ki je imel možnost, da pristopi k podpornemu društvu in ni pristopil poprej, temveč ignoriral in napadal naše delo. Zategadelj, solidarnost je lepa stvar, in ona mora biti napram tistemu, ki je bil tudi poprej človekoljuben dokler ga ni doletela nesreča, in solidaren. To vprašanje je eno najbolj težkih in aktualnih v naših podpornih društvih, ker mnogi rojaki smatrajo, da se vsakega, bil kdo on hotel, mora podpirati. Jednota ima v svojem pravilniku jasno zabeleženo, da upravičeno podporo sprejema samo tisti, ki je član Podporne Jednote. Jednota je s svojim 10 letnim delovanjem nešteto krat skušala, da se doseže skupno delovanje vseh podpornih društev. Predlagalo se je ostalim podpornim društvom, da se sestanejo in skupno predebatirajo važna vprašanja izseljenskega karakterja in delujejo na združenje vseh izseljenskih sil. Taki razgovori so se vodili z društvom sv. Barbare, kakor tudi s šahovskim klubom « Delavec ». Jednota je v tem času stremila, kakor tudi danes stremi, da se pride do potrebne združitve vseh podpornih društev. Klic naše Jednote ni bil us-

lišan, društva izven Podporne Jednote, kakor tudi pojedinci so v tej naši resni nameri videli neki manevar. Nam se zdi, da oni niso hoteli in nočejo razumeti težnje in želje svojih članov. Zakaj, se niso odzvali našemu klicu? Pred vsem zato, ker oni gledajo na našo samopomočno organizacijo pristransko, in drugič zaradi tega, ker neki gospodje vplivajo na odobore dotičnega društva, in ravno tisti gospodje, ki z izseljenci nimajo nič skupaj so proti združitvi, proti enotnosti, proti skupnemu delovanju in proti samopomoči izseljencev na tuji zemlji. Leta 1936 v sredi avgusta je Podporna Jednota stopila v razgovore z društvom sv. Barbare in predložila, da se doseže enotnost in skupno delovanje v sledečih vprašanjih:

1) V vprašanju ratifikacije konvencije med Jugoslavijo in Francijo.

2) V vprašanju Statut Juridique (pravnege statuta) za katerega se borijo izseljenci vseh narodnosti v Franciji.

3) Za skupni nastop pri manifestacijah francoskega ljudstva proti novi vojni in fašizmu.

4) Za skupno razširjanje izseljenskega tiska in delavskega tiska sploh.

5) Skupno kulturno in izobraževalno delo (predavanja, prireditve itd.).

6) Za skupen nastop v akcijah, ki jih vodijo izseljenci drugih narodnosti.

Razen tega, pa še nekoliko važnih vprašanj, ki so se predlagala, da se postavijo v debato pred članskimi množicami. Zapisana je bila tudi točka, ki predvideva, da se gre na delo po edinih vprašanjih. Vse te dobre namere in predlogi Podporne Jednote, od strani odbora društva sv. Barbare niso bili sprejeti, akoravno je članstvo društva sv. Barbare pozdravilo našo iniciativo in bilo pripravljeno, da jih realizira, — oziroma — uresniči. Torej, ne sme se kriviti Podporne Jednote, da še nismo združeni.

Ko obhajamo 10 letnico se ne more preiti, da se ne bi spomnili naših minulih pregovorov, ki naj bodo za naše bodoče delo merilo in barometer za nove, ampak bolj uspešne razgovore, ki bodo rodili svoj plod. Mi od vsega srca iskreno apeliramo in kličemo vsem izseljencem: **Podporna Jednota hoče iskreno in stvarno sodelovanje vseh tistih, ki so za samopomoč, za boljše in srečnejše življenje.** Rojaki, od Vas samih zavisi Vaša bodoča usoda. Zavijajmo si rokave in uresničimo želje in težnje večine izseljenstva!

Zivela enotna fronta vseh izseljencev. Predsednih Jednote Trampuš.

Ne tako bratje!

To kar sem videl in slišal me je napotilo, da se obračam na vse izseljence z naslednjimi vrsticami.

Med nami izseljenci iz Jugoslavije se nahaja tudi precejšnje število Slovencev in Hrvatov iz Julijske Krajine in Istre — iz krajev, ki so jih po svetovni vojni zasledili Italijani.

To so sinovi in hčere slovenskega in hrvaškega naroda iz krajev kjer naš narod prebiva že preko 1200 let, in cel čas bije trd boj za obstanek proti potujčevanju, ki je pritiskalo na njega iz juga.

Ze davno pred vojno je italjanska iredenta napenjala vse sile, da bi posebno v krajih ki so ležali blizu nekdanji italijanski meji, poitalijančila naše ljudi. Zastoj! Slovenci v Julijski Krajini in Hrvati v Istri so ostali zvesti svojemu narodu in skrbno so gojili in varovali svoj materni jezik.

Ko pa je v Italiji zavladal fašistični režim, je začela za naše rojake v Italiji doba najhujšega preganjanja in zatiranja. Fašistični divjaki so v Istri požgali cele vasi, odvedli preko 2600 ljudi v zloglasne italijanske ječe in v konfinacijo na Liparske in druge otoke, kjer so umirali daleč od svojega domačega kraja zato ker svoje slovenske in hrvaške narodnosti niso hoteli zatajiti. Pet naših najboljših mladeničev so fašisti na barbarski način umorili s streljanjem v hrbet. Zopet druge naše ljudi, ki so bili poznani kot zavedni Slovenci in Hrvati so fašistični zločinci — boječ se javnosti — na skrivnem ugrabili in jih odvedli iz domače hiše kamor se niso več vrtili. Fašistično časopisje je potem čez nekaj dni poročalo da so « našli » tega ali onega enkrat obešenega drugič utopljenega v vodi itd. Če bi hotel navesti vse številne zločine, ki so dokazani in za katere ve vsa slovenska in hrvaška javnost v domovini in tudi mi izseljenci bi moral napisati knjigo ne pa članek.

Slovenci v Julijski Krajini in Hrvate v Istri so se za pravice svojega naroda tako odločno borili in dali toliko žrtev, da je časopisje v domovini svoječasno upravičeno pisalo, da so oni najzavednejši del slovenskega in hrvaškega naroda.

radi tega ker so bili skoraj vsi sodrugi več ali manj na dopustu. Prihodna veselica se bo vršila v prostorih sodruga Tišine, ki je že del časa bolan in bo na ta način od naše veselice imel nekaj dohodkov.

Enoglasno se sklene, da naša sekcija odda 100 fr. španskemu odboru v Lensu, kot delno povrnitev podpore, katero je zgoraj omenjeni odbor v znesku 300 fr. izdal sodrugu Omer-Puku bivšemu kapetanu v jugoslovanskem oddelku mednarodne brigade v Spaniji.

Za sind. sekcijo Carvin-Oignes. tajnik: Erjavc Albin.

IZ LENSA

11 septembra naša je sindikalna sekcija na slovesen način zaključila propagandni mesec za naš « Glas Izseljencev ». Priredili smo veselico, ki je zelo dobro uspela. Predsednik naše sindikalne sekcije C.G.T. je v svojem otvoritvenem govoru naglasil požrtvovalnost članov posameznih sekcij v njihovem delu za « Glas » in se zahvalil za vse delo in požrtvovalnost in obenem za veliko razumevanje, ki so ga izseljenci v Pas de Calais pokazali za težkoče s katerimi se kot pravi delavski list mora boriti naš « Glas ». Po predsednikovi zahvali je Pevski zbor « Cankar zapel par lepih slovenskih pesmi, nakar je sledil pomemben govor s Pepelnjak Fredy-a o « Glasu » in izseljenskem demokratičnem tisku sploh. Po končanem govoru so sledile deklamacije nakar so zopet naši pevci ob splošnem odobravanju vseh navzočih zapeli internacionalno. Zatem je sledila prijetna domača zabava s plesom.

Ker je ravno sindikalna sekcija v Lensu dala inicijativo za propagandni mesec za « Glas » je potrebno, da vsi izseljenci dobijo točen vpogled o rezultatu izvedene akcije za « Glas », in še posebej o

Zato pa je toliko bolj žalostno nerazumljivo dejstvo, da nekateri naši izseljenci rojake iz Julijske Krajine in Istre nazivajo z Italijani. « Ta je Italijan » pravijo, « ta sploh ne spada med nas », čeprav imajo — kar se tiče narodnosti — primorski Slovenci z Italijani prav toliko skupnosti kolikor Slovenci iz Kranjske z — Rumuni.

Imenovati primorske Slovence in Hrvatce z Italijani se pravi priznavati in odobravati imperijalistični rop, katerega so imperijalisti s tem da so Julijsko Krajino in Istro odtrgali od Slovenije — izvršili nad malim slovenskim in hrvaškim narodom v trenutku ko se ta dva naša naroda nista mogla braniti.

Kako bomo to naše nepravilno ravnanje z primorskimi Slovenci in Hrvati mi izseljenci-delavci spravili v sklad s stališčem delavskega razreda, ki se tako energično bori in ki je že toliko žrtev dal za svobodo malih narodov, za pravice samoodločbe!?

Mesto, da bi mi delavci zločinski pogodbi, ki je slovenski narod na kose raztrgala prvi odrekli veljavnost in se proti nje borili jo z našim nepravilnim ravnanjem še sami odobravamo. Mesto da bi se združili vsi izseljenci slovenske in hrvaške narodnosti v pozitivnem delu za pravice izseljencev ustvarjamo z nebratskim obnašanjem med nami velikimi neslogo in nesporazum na našo veliko škodo in na veliko veselje vseh sovražnikov zavednih izseljencev, in to še posebej v času ko je nam delavcem sloga najbolj potrebna.

Upam da bo v teh vrsticah vsak, ki je iz nevednosti ali iz kakšnega drugega razloga delal krivico izseljencem slovenske in hrvaške narodnosti iz zasedenih krajev, spremenil svoje ravnanje in v bodoče delal samo za to, da se v bratski slogi združimo vsi izseljenci in z združenimi močmi delujemo za pravice nas izseljencev, za pravice delavskega razreda kateremu pripadamo in tudi za pravice naše od fašizma zatirane slovenske in hrvaške narodne majnsine v Italiji!

O prvi priliki se bom še oglasil, Vaš Burlovič.

NAŠI DOPISI

CARVIN (Pas de Calais)

Prinasamo v izvlečku poročilo o sestanku naše sindikalne sekcije ki se je vršil dne 4. septembra v prostorih g. Caquette na Oignes.

Dnevni red je bil sledeči: 1) Citanje zapisnika. 2) Povišanje rudarskih plač in derogacije. 3) « Glas Izseljencev ». 4) Razno.

Predsednik sekcije s. Štruc je otvoril sestanek s pozdravom na vse navzoče in takoj po prečitaniu zapisnika zadnjega sestanka ki je bil soglasno sprejet podal besedo s. Erjavcu, ki je poročal o preteklih pogajanjih za povišanje rudarskih plač in o doseženih rezultatih. Orisal je na kratko situacijo, ki je nastala po znanem govoru predsednika vlade, na katerega reakcija vrši najhujši pritisk, da bi doseгла popolno odpravo 40-urnika. Reakcija je izrabila napeto mednarodno situacijo za svoj generalni napad na delavske socialne zakone toda C.G.T. ji bo temeljito prekrizala račune.

Dalje je poročal o pogajanjih rudarske strokovne federacije za povišanje plač rudarjem. Doseženo povišanje znaša 6.6 %. Federacija je pristala na to, da rudarsko delavstvo napravi do 1. marca 1939, 11 delovnih dni več. In sicer bi se združili v tej dobi delavniki, ki so dolo-

čeni po zakonu izven 40-urnika. Napr. za leto 1938 nam pripadajo še trije nadurni delavniki, za leto 1939 je predpisano 8 delavnikov več torej skupaj 11. delovnih dni izven 40-urnika. Lastniki premogovnikov se obvezujejo, da po 1. marcu 1939 ne bodo zahtevali od rudarjev, da še povečajo število delavnikov izven 40-urnika. Nagrada za nadurni delavnik je od sedaj za naprej razdeljena po dnevnem zaslužku in sicer odpade od sedanjega povišanja plač 2 % kot nagrada za nadurni delavnik.

Sodrugi Super izraža svoje mnenje o tozadnevem povišanju plač rudarjem in pravi, da nam s tem ne bo dosti pomagano. Kar je treba storiti je stabilizirati cene življenjskih potrebščin t.j. zajeziti draginjo. Izvajanja s. Supera vsi navzoči živahno odobravorajo.

S. predsednik pojasnjuje še nekatere stvari in nato priporoča članstvu naj se polnoštevilno udeleži prihodnjih zborovanj francoskih sodrugov, na katerih se bo najbolj jasno pokazalo kakšno stališče je treba zavzeti v bodočnosti.

Za « Glas Izseljencev » se določi 100 fr. Sodrugi obenem želijo, da bi « Glas » med nje prej prihajal. Zgodilo se je že da je prišel med nje z 8-dnevno zamudo. Predvidena veselica se ni mogla vršiti

delu, ki so ga izvršile po samezne sekcije v Pas de Calais za obstoj in nadaljni razvoj « Glasa » in njegovo redno izhajanje. Naša sind. sekcija v Lensu, je z veseljami igrami in z darovi posameznih sodrugov od maja meseca pa do danes t.j. 11. sept. nabrala za tiskovni sklad « Glasa »fr. 1463.— Sind. sekcija v Sallaumines 829.50 Sind. sekcija v Lievinu 591.— Sind. sekcija v Vendin le Vieil (akcija se ni saključena) 400.—

Vse štiri sekcije so torej zbrale skupaj 3283.50 Podčrtati pa moramo, da sekcije v Bruay, v Carvinu in Winglesu še niso začele z akcijo za « Glas ». Pričakujemo od njih, da jih bo naš vzgled izpodbudil, da v akciji za redno izhajanje « Glasa » tudi te naše sekcije začnejo z aktivnim delom.

V našem obračunu pa niso vštete propagandne razglednice, ki jih je naša sekcija dala natiskati, in katerih sekcije še niso razprodale in obračunale. Apeliramo na vse sekcije, da čimprej pošljejo obračun od prodanih razglednic in da obenem plačajo za vsak štev. « Glasa » 1. frank kakor to delamo mi v Lensu.

Naj živi naš pravi delavski in demokratični list « Glas Izseljencev » in obenem vsi ki so v propagandnem mesecu aktivno sodelovali za njegov nadaljni napredek. Naj živijo vsi ki so darovali za tiskovni sklad « Glasa ».

Drager-Lens.

ZAHVALA

Spodaj podpisana se najtoplejše zahvaljujem našemu ženskemu društvu « Proti vojni in fašizmu » v Pas de Calais za porodno podporo, katero mi je naklonilo v znesku 100 frankov. Pozivam vse naše izseljenske žene in dekleta v (Nadalj. na 4. strani.)

Prispevki za naše borbe invalide iz Španije

Spodaj objavljamo spisek prispevkov katere so naši rojaki: izseljenci, izseljenške organizacije, skupine študentov in drugi poslali za vzdrževanje pariške skupine sodrugov invalidov iz Španije. Obenem objavljamo izvlečke iz pisem s katerimi so se oni privatnim potom zahvalili vsem ki so jih podprli.

« Dragi sodruzi » — pišejo naši borci — čeprav smo invalidi in za neko dobo nesposobni, da se z orožjem v roki borimo na fronti, čeprav smo za gotovo dobo nesposobni za fizično delo mi vseeno nismo brez moči. Mi smo in bomo dalje ostali borci antifasisti ».

« Vemo v kako težkih razmerah vi živite, in mi ne bi sprejeli pomoči od vas ako ne bi bili primorani... » Mi se zavedamo, da nam vi vaša bratska pomoč prožite iz čistega delavskega srca... »

« Sodruzi mi vemo » — tako zaključuje pismo naši invalidi — « da naš boj ni ničesar drugega, kot sestavni del vaše borbe. »

« Borba traja dalje » — pravijo oni v ejnem drugem pismu — « in mi se bomo borili ako ne s puško v roki, pa na drug način. Razšli se bomo po svetu in pozivali delovno ljudstvo na boj in ga učili kako se je treba boriti, da bo prišlo do odločilne zmage. Zmaga bo naša, bodočnost je naša... »

« Naprej v borbi za novo življenje v katerem bo kraljevala svoboda in napredek, v katerem b vsak imel delo in kruh. »

Naše uredništvo nima ničesar dodati tem lepim besedam, razen da poziva vse rojake, da nadaljujejo z zbiranjem pomoči našim invalidom.

T. in T. 350.— fr. Študenti 320.—; Patronat 600.—; NN. preko Črnega 700.—; (1000 dinarjev) Louis 150.—; Louis 720.—; NN. preko Črnega 100.—; Ipavec J. 6.—; Ambrožič 10.—; Kimparle 5.—; Jekuš 5.—; Tušar 5.—; Terdina 5.—; Ogrič 2.—; Stare 2.—; Kralj 10.—; Kolman 5.—; Ponikvar 5.—; Čigale 5.—; Glavič 6.—; Dojmovič 2.—; German 2.—; Valentin 10.—; Zdelar Fr. 10.—; Koren F. 150.—; Petrovič 150.—; Kobal 25.—; Študenti 280.—; Jablonšek 50.—; Makus 100.—; Študenti 265.—; Koprivšek L. 300.—; Rubeša Lj. 10.—; Burlovič J. 20.—; Rubčić Georg 20.—; Ivankovič Z. 15.—; Gojič M. 5.—; Skof F. 15.—; Cosić A. 5.—; Belec M. 5.—; Glušič M. 5.—; Marjetič M. 5.—; Količ J. 10.—; Šmid 2.—; Šmid 5.—; Vrankovič A. 5.—; Lukarič J. 14.—; Družič B. 5.—; Marijanič P. 5.—; Burlovič J. 10.—; Saršon A. 10.—; Tibljas A. 10.—; Saršon Vj. 10.—; Molnar S. 5.—; Duvallet L. 10.—; Grein E. 5.—; Sojovič F. 100.—; Makuc 25.—; NN. preko Črnega 50.—; NN. preko Louisa 65.—; (100 dinarjev) Študenti 240.—; Louis 260.—; NN. preko Črnega 100 dinarjev; NN. preko Črnega 50.—; Kobal 50.—; Zensko društvo Sallaumines preko Perpar S. 97 fr. 50 cent. — Kure J. 4.60; Narodni odbor Pas de Calais 200.—; Cek od dveh angleških funtov 465.90. — Skupaj: 6.164 fr. 90 cent.

Za naše borbe v Španiji smo sprejeli od prijatelja Viktor Pregelja 16 in pol angleških funtov in 20 Dinarjev. (Dinarjev 4000.—) Ta svota je izročena Narodnemu komitetu za pomoč republikanski Španiji v Parizu.

pomebna akcija za naše sodruge v Španiji. Teh kart bomo dobile okrog tisoč seveda skupaj s sodružicami v Lensu.

3. Dalje smo razpravljale o pomoči našim invalidom v Parizu in sklenile, da jim pošljemo 100 fr.

4. Spomnile smo se tudi na sodružico Karnee v Nordu, katere mož je odšel v republikansko Španijo, da se s puško v roki bori proti fašizmu. Ta sodružica se sedaj nahaja na porodni postelji pa smo ji določile podporo 50.— fr.

5. Tajnica nam je poročala, da je akcija za zbiranje cigaret našim junakom v Španiji zelo lepo uspela. Zbranih in odposlanih je bilo skupno 87 paketov cigaret in tobaka. Prečitala nam je pismo v katerem se naši junaki v Španiji zahvaljujejo za prejeti paket. Prečitanih je bilo še več drugih pisem iz Španije med drugimi tudi pismo od doktorice Anke.

Ce sedaj gledamo rezultate našega dela vidimo, da so ti rezultati vedno lepši in bogatejši. Pa še lepši bodo če bo naše društvo še močnejše, če bodo pristopile še tiste ki danes še stojijo izven društva.

Zato rojakinje ne poslušajte tistih, ki vam pravijo da se me organizirane žene boga sramujemo in da ga zaničujemo. To je samo pretveza s katerimi vas sovražniki zavednih žen varajo, da ne bi še ve postale zavedne in ker se ti bojijo da potem ne bodo imeli nikogar več ki bi jim še šel na limanice.

Žene v organizaciji delovnih žen je rešitev za nas vse zato pristopajte v naše društvo! P. F.

OBJAVA

Narodni odbor za pomoč republikanski Španiji v Pas de Calais je izvedel v juliju in avgustu sledeče akcije:

1) Prodajanje razglednic s sliko s. Pohlina kakor sledi:
Sallauminesfr. 12
Lievin 100
Bruay 37
Vseh kart je bilo prodanih 5.149 kar znaša skupaj 149

Ta akcija še ni v vseh krajih končana zato bomo o zaključku te akcije pozneje poročali.

2) Sodruzi na Fosse 8 so priredili zabaven večer za naše borbe v Španiji, od katerega so dali čisti dobiček 222 fr. in 25 cent.

3) Pate Franc, gostilničar v Lensu je daroval za Španijo fr. 50.—.

Nar. odb. za pomoč rep. Španiji — Pas de Calais

Ali že Veste ?

— Vlada Zjedinjenih držav Amerike bo poslala 6.000 ton moke za stradajoče španske žene in otroke.

— Komitet angleškega mladinskega pokreta je poslal čehoslovaški mladini telegram v katerem izjavlja svojo solidarnost s čehoslovaško mladino in izjavlja, da bo od angleške vlade energično zahteval, da brani Čehoslovaško.

— 1200 angleških stavbinskih delavcev, zaposlenih pri gradnji poslopjij, ki bodo služila ministrstvu za aviacijo, je v spozrazumu s podjetniki prenehalo z delom za pol ure in odšlo manifestirati za Čehoslovaško.

— V Parizu je bilo zadnje dni mnogo demonstracij in zborovanj za obrambo Čehoslovaške.

— Desničarski poslanec Kerilis razpravlja v « Epoque » o ogromnem pomenu Sovjetske zveze za obrambo mira. Sovjetska zveza s svojo pripravljenostjo in vojnim materijalom lahko najusprešnejše odgovori Nemčiji v slučaju vojne, Hitler se tega dobro zaveda in tudi v razgovoru z znanim novinarjem Ward Pricem tega strahu ni mogel skriti. Francozi morajo končoveljavno razumeti da imajo v Sovjetski zvezi svojega najmočnejšega zaveznika.

— Voditelji labouristične stranke so obiskali čehoslovaškega poslanika v Londonu in mu izjavili, da česki narod lahko v vseh slučajih računa na pomoč angleske labouristične stranke.

— Holandski duhovnik Rutjers ki je pred kratkim potoval v Španijo kot član holandske delegacije poziva vse prave

katoličane, da podprejo pravično borbo španskega naroda.

— Republikanska Španija ima 16.160.000 prebivalcev. Od tega števila je 4.000.000 otrok in 400.000 dojenčkov.

— Z Dottigniesu (Belgija) so poljedelski delavci stopili v stavko ker so jim posestniki hoteli znižati plače. Poljedelski delavci so uspeli, da z uspešno završenim bojem obdržijo plače na dosedanji višini.

— V zadnjih desetih letih je število delavcev in nameščencev v Sovjetski Uniji porastlo za 2.4 %. Letni plačilni sklad za delavce in nameščence je znašal v začetku prvega petletnega načrta 8.158 milijonov rubljev, v začetku drugega petletnega načrta ze 34.952 milijonov rubljev in končno ob začetku tretjega petletnega načrta že celih 94.000 milijonov rubljev.

— V enakem razmerju je narasel tudi podporni sklad za državno socialno varovanje delavcev.

— Na tisoče žen je te dni manifestiralo po ulicah Bruxelles-a (Belgija) za žensko delovno pravico, za mir in proti fašizmu.

— Pertinax v « Ordre » pokazuje na nevarnost za mir s tem, da so Hitlerjeve čete prišle na sudetsko področje, ker je s tem Čehoslovaška popolnoma podvržena Hitlerjevi samovolji. Hitler se ne bo ustavljal dokler se mu ne bo s silo odgovorilo.

Čehoslovaški divizijski general Rudolf Medek pa je poslal angleškemu kralju in predsedniku francoske republike pisma v katerih sporoča, da vrača vsa odlikovanja, katera so mu bila svoj čas podeljena s strani vlad teh dveh držav.

Predrznost pa taka !

Stojadinovičevi hlapci in Hitlerjevi agenti v jugoslovanskem poslanstvu v Parizu si zadovoljno manejo roke, ker se jim je posrečilo, da so s svojimi lažnjivimi optožbami proti političnim emigrantom pri francoskih oblasteh dosegli nekaj malenkostnih uspehov.

V svojem izdajalskem zmagoslavju postajajo še bolj predrzni in v zadnjem času vodijo odkrito propagando, naj naši delavci, ki se nahajajo v Franciji, gredo na delo v Nemčijo. Oni govorijo delavcem, ki se obračajo k njim za informaci-

je ali iščejo zaščito: « Kaj boste tukaj? Pojdite v Nemčijo. Tam boste dobro sprejeti in dobro plačani. »

Priporočamo našim izseljencem naj ne nasedajo tem Hitlerjevim agentom na jugoslovanskem poslanstvu v Parizu in naj ne hodijo v Nemčijo na delo. Tam jih čaka divjaško in brezobzirno izkoriščanje. Tam so delavci brezpravna raja a podjetniki neomejeni gospodarji. Plače so slabe a draginja velika. Pod fašizmom delavcem še nikoli ni bilo dobro...

Zatiskovni sklad «Glasa» so darovali!

S. Laznik Vendin le Vieil fr. 30.—; Podporna Jednota, Lens 50.—; Bekič Stevo, Vendin le Vieil, 5.—; Janežič, Petrovšek, in Recelj, Tucgnieux vsak po po 5 fr. skupaj 15.—; Sind. sekcija Sallaumines 689.50; Rubeša Ludovik in sodruzi 23.50; Radek M. in sodruzi, Rehon, 10.75; Sind. sekcija La Machine, 100.—; Rajšel A. 3.—; Sumrada A. Montsoul 11.—; Sind. sekcija Combelle 250.—; Jerreb A. in sodruzi Moutiers, 67.—; Podporna Jednota Lievin, 100.—; Opeka Anton Baisil, 11.—; Mlaakar Fr. Aubenton, 4.75; Matjaš St. Maximim, 2.—; Perič Iv. in sodruzi Raismes 9.—; Drogenik Val. Raismes 7.—; Zdelar Ferd. Einisheim 5.—; Kolesarski odsek Lievin 201.60; Od veselice Fosse 2. Lens, 102.— Skupina godcev na isti veselici v Lensu 40.—; Dolšek J. 1.—; Vukolič V. Bordeaux 2.—; Sind. sekcija Carvin 100.—; Sind. sekcija Cendras, 125.50; Krasna J. Luxembourg 10.50; Cegljar Iv. Graissesac 4.—; Sind. sekcija Lens 208.80; Veselica v prid «Glasu» Lens, 508.—; G. J. Lens, 50.—; Poličnik Vendin le Vieil 5.—; Koren Fr. Verneuil, 32.—; Sotrudniki «Glasu» Vendin le Vieil, 345.— — Skupaj: 3128 fr. 90 cent. — Prej objavljeno: 10.380.77. — Skupaj: 13.509 fr. 67 cent.

Uredništvo in Uprava «Glasu» izreka vsem darovalcem svojo najtoplejšo sodružno zahvalo. Da ni bilo požrtvovalnega dela za list — posebno se v tem delu odlikujejo naši vrli sodruzi in sodružice v Pas de Calais — bilo izdajanje «Glasu» vsled narastle draginge že v skrajni nevarnosti.

Sodruzi in sodružice! Prijatelji in prijateljice «Glasu». Dnevi, ki so pred kratkim šli mimo nas, so pokazali kako

veliko in koristno delo je že «Glas» izvršil med našimi izseljenci. «Glas» je pripomogel, da naši izseljenci v usodepolnih trenutkih zavzemajo pravilno stališče. «Glas» je pripomogel k ugledu naših izseljencev v Franciji. «Glas» vodi najodločnejši boj za vsakodnevne ekonomske in kulturne potrebe izseljencev-delavcev.

«Glas» je dragocena lastnična izseljencev-delavcev samih! Zato pomagajte mu še nadalje; boj za redno izhajanje «Glasu» ne sme prenehati niti za hip!

Z «Glasom Izseljencev» v boj za boljšo bodočnost izseljencev in vsega delovnega ljudstva!

LISTNICA UREDNIŠTVA

Napeto politično stanje zadnjih dni je imelo za posledico, da ta števil. «Glasu» ponovno pozneje izide kakor ponavadi. Naj to naše sotrudnike in naročnike ne moti. Težave s katerimi se moramo boriti za naš «Glas» bomo z združenimi močmi premagali! Pozivamo vse dobro misleče in zavedne izseljence in izseljenke, da nam pomagajo z nabiranjem novih naročnikov z rednim plačevanjem naročnine, z nabiranjem prispevkov za tiskovni sklad. Prihodnje števil. «Glasu» bodo izšle zopet redno kakor preje!

Sodrugom «Notranjcem» v vednost! Ne moremo, ne smemo objaviti poročilo o padlem sodrugu dokler ne dobimo zato potrdilo z merodajne strani. Ko to dobimo bomo dopis takoj objavili!

Arts Graphiques, s.c., 201, chaussée de Haecht, Gérant: J. Léchevin, r. Robiano, 56, Brux.-3 Imprimé en Belgique.

Editeur responsable: N. Henneuse, Longue rue du Vanneau, 4, Anvers.

(Nadalj. iz 3. strani)

Sallaumines in okolici, ki še niso članice našega društva da takoj pristopijo.

Cim močnejše bo naše društvo, tem boljše bo lahko koristilo plemenitim člajem, katere si je postavilo, v tem večji meri bomo tudi me organizirane žene imele koristi od njega.

Poljanšek Rezika.

Sallaumines (P. de C.).

LIEGE (Belgija)

Tudi mi smo hoteli pomagati našim invalidom iz Španije, ki se nahajajo v Parizu. Zbrali smo skupaj vsoto 210 fr. in nakupili razne stvari ki bi jih naši invalidi rabili in poslali vse skupaj v Pariz. Zal pa se je zgodilo nekaj na kar nismo pomislili prej oziroma smo bili premalo informirani.

Na francosko-belgijski meji so nam namreč francoski cariniki paket zaplenili, ker nismo mogli plačati za njega prepisane takse, ki je znašala okrog 1000 frankov.

Naše veselje, da bomo vsaj malo pomagali našim invalidom je splavalo po vodi. Prihodnjič se bomo boljše informirali v takih zadevah. Če ne moremo iz Belgije poslati našim invalidom to kar bi mi želeli, jim bomo poslali pa denar bodo pa sami nakupili kar najbolj potrebujejo.

Zabolelo nas je to, da se tudi v najbolj demokratičnih državah postavljajo ovire tako plemeniti stvari kakor je podpiranje naših borcev-invalidov. Cudimo pa se ne, ker vemo, da to še ni prava demokracija temveč da prava demokracija šele pride in to toliko prej kolikor bolj aktivno in složno se bo delavstvo vseh ver in vseh političnih prepričanj zanjo borilo.

Odločeni smo, da bomo našim borcem pomagali tudi v bodoče in to tako da bodo našo pomoč tudi v resnici prejeli.

Ziveli naši borci-invalidi! Zivela republikanska Španija! Doli fašizem!

AGNES.

SALLAUMINES (P. de C.)

Na osmem članskem sestanku našega ženskega društva «Proti vojni in fašizmu» smo razpravljale o sledečih vprašanjih:

1. Vprašanje kongresa v Lievinu. Določile smo tri sodružice, ki se bodo tega pomembnega kongresa udeležile.

2. Za znake Cankarjeve čete katere so poslali naši bojevniki iz Španije, smo se dogovorile da si bomo dale delati take znake oziroma karte, ker je to velika in